

ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ АВІАМІСТЕЧОК В УКРАЇНІ

Актуальність проблеми. Необхідність відродження авіаційної сфери України, яка зараз перебуває у занедбаному стані, вимагає пошук нових підходів та нових ідей, щодо модернізації та розвитку цієї важливої діяльності, яка займала в недавньому минулому провідну роль. Однією із таких ідей є створення мережі приватних баз – авіамістечок, компактних поселень поблизу аеродромів для цивільної малої авіації, де будуть надаватися різноманітні авіапослуги, а в деяких з них здійснюватиметься проведення показових виступів майстрів пілотування та різних авіазмагань.

Мета даної роботи полягає у визначенні особливостей архітектурно-планувальної організації авіамістечок в Україні.

Основна частина. Історія виникнення авіамістечок на території України розпочалась в кінці дев'ятнадцятого століття, коли на світовому авіаційному горизонті з'явилися брати Райт, а на Україні активно займалися льотною справою Нестеров П. К., Арцеулов К. К., Сікорський І. І. та інші. Відрив від землі та польоти на важких літальних апаратах стимулювали політ фантазії, прогнозування розвитку авіа справи, проекти облаштування аеродромів, побутових умов для льотного складу, інженерного забезпечення (виробництво та ремонт літаків, забезпечення паливом і т.д.).

В ці часи почалось створення авіамістечок як самостійних містобудівних структур для повноцінного функціонування цієї важливої нової галузі. Спочатку це були самостійні поселення поруч з авіазагонами. Згодом їх інфраструктура розширювалась та ускладнювалась. Аеродроми отримали злітно-посадкові смуги, рульові доріжки, диспетчерські вежі, технічні, матеріальні та інші об'єкти забезпечення. Так виникли авіамістечки в Києві, Полтаві, Мелітополі, Євпаторії та в інших містах.

Авіамістечко в місті Києві сформувалось за компактною схемою, головною частиною якої стала злітно-посадкова смуга, зорієнтована на південний захід. Згодом місто наблизилось до аеропорту і в решті решт обійшло його з обох боків і розширилось за його межами.

В Полтаві авіамістечко складалось із невеликої земельної ділянки поблизу злітно-посадкової смуги, орієнтованої на схід-захід. Планувальна структура теж є компактною.

Авіамістечко Мелітополя розміщувалось поблизу злітно-посадкової смуги, зорієнтованої на північний схід.

Сельбищні території авіамістечок вирішувалась за квартальним принципом, і складались з житлових будинків барачного типу, які пізніше замінили секційною забудовою.

На території авіамістечок, зазвичай, розміщувались бази технічного обслуговування і постачання, митного контролю та правоохоронних органів, об'єкти соціальної інфраструктури: дитячі садки, школи, магазини, поліклініки, готелі.

Виходячи з того, що на початку авіамістечки були як відокремлені автономні населені пункти (Київ, Полтава, Мелітополь), згодом опинились в складі міської «тканини» у вигляді мікрорайонів, кварталів.

Головною проблемою авіамістечок є боротьба з шумом від літаків під час зльоту та посадки, який на практиці в Україні гаситься за рахунок створення захисних зон та полос із дерев і чагарників. В світовій практиці в наш час застосовуються більш радикальні засоби – геопластичні методи.

Висновки. Будівництво авіамістечок на Україні розпочалось, як і в інших країнах світу, головним чином із компактних, а іноді розпластаних, лінійних сельбищних утворень.

Авіамістечки, в більшості випадків, складаються із: баз технічного обслуговування і постачання, митних терміналів, правоохоронних органів і прикордонного контролю, а також соціальної інфраструктури: шкіл, дитсадків, магазинів, поліклінік, готелів.

В Україні в якості шумозахисних заходів застосовуються зелені насадження із дерев та чагарників, в той же час як закордоном отримала розвиток концепція геопластичного шумозахисту з назвою *Buitenschot Land Art Park*.